

24. 2. 2016

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Budoucnost regulace zbraní v ČR?

Nejen mezi odbornou veřejností se již delší dobu diskutuje o připravované novele[1] zákona č. 119/2002[2] Sb., o střelných zbraních a střelivu (dále jen „zákon o zbraních“). Dne 7. prosince 2015 schválila návrh vláda, koncem ledna 2016 pak proběhlo první čtení[3] a nyní by měl návrh projednat ústavněprávní, bezpečnostní a branný výbor.

Nejsme v USA, ale přesto i v srdci Evropy vyvolává otázka případné regulace možnosti legálně vlastnit zbraň mnohé vášně. Jeden z hlavních argumentů zastánců sebeobrany je ten, že toho, kdo si chce zbraň opatřit nelegálně, se nijak nedotýká, jak přísná regulace je zrovna platná a účinná a ta naopak radikálně redukuje možnosti ohroženého občana k vlastní obraně.

Hlavním podnětem k novele zákona o zbraních byla událost v muničním skladu ve Vrběticích a také loňská únorová střelba v restauraci Družba v Uherském Brodě, kde zastřelil duševně nemocný střelec osm lidí a pak spáchal sebevraždu. Cílem novely je reflektovat ohrožené body, kterých zejména Policie ČR vnímá hned několik.

Ještě než se dostaneme k jejich bližšímu popisu, tak se předem omlouvám, že se budu zaměřovat primárně na problematiku zbraní a nikoliv výbušnin, které zákon také upravuje (a kde dojde novelou k mnohým změnám). Důvod je prozaický – přeci jen držitelů zbrojní licence pro pyrotechnický průzkum bylo v ČR ke konci roku 2014 přesně 2116[4], zatímco držitelů zbrojních průkazů k témuž roku rovných 292 283[5], což je mnohonásobně více a zejména na ně bude mít novela dopad. Dalšími dotčenými subjekty jsou pak například provozovatelé střelnic nebo nálezci zbraní.

Obecně novela směřuje k tomu, aby byli držitelé zbrojního průkazu častěji testováni lékařem v oblasti svého zdravotního (primárně psychického) stavu a aby lékař vůbec tušil, že pacient ležící před ním zbrojní průkaz vlastní – to bude ošetřeno novým on-line přístupem lékařů do registru zbraní. Častější testování se odráží ve zkrácení platnosti ze současných 10 na 5 let. Tento zvláštní přístup by podle novely měly i orgány obcí, nejvíce se to bude v praxi týkat nejspíše orgánů obecní policie, která by měla nejvíce těžit z informovanosti o tom, zda některý z občanů není držitelem zbrojního průkazu.

Hlavním leitmotivem celé úpravy je prevence, tedy dojde k posílení pravomocí policie nejen v nové možnosti zabavit potenciálně nebezpečnému občanovi zbraň a municí a to i preventivně a u něj doma (zejména na základě signálů, že se zhoršil jeho psychický stav), ale zejména skrze různé vzájemné rejstříky a prověřování. Prozatím jediná překážka, kterou musel žadatel o zbrojní průkaz projít, byly kromě povinných zdravotních testů, znalosti zákonné úpravy a praktických testů nutnost prokázat bezúhonnost výpisem z rejstříku trestů.

Ten ovšem nedostatečně reflektuje potenciální vzorce chování daného člověka. Mnohem přesnější by bylo moci kalkulovat i s dalšími rejstříky, například tím v budoucnu zřízeným přestupkovým. Z podstaty věci plyne, že někdo, kdo má neustále na úrovni přestupků potíže s dodržováním norem občanského soužití, není ideálním objektem pro získání zbrojního průkazu. To byl mimo jiné i případ pachatele střelby z Uherského Brodu, která byla zmíněna v úvodu textu. Sice už nyní je zakotvena možnost, respektive povinnost Policie se dotazovat obecních úřadů obcí na tzv. přestupkovou spolehlivost, celá procedura je ale zdoluhavá, nepraktická a komplikovaná.

Velké diskuse se vedly o nutnosti psychotestů, kde nakonec zvítězil praktický náhled na věc a názor, že by to vedlo k zahlcení lékařů a devalvací výsledků takových testů. Ministr zdravotnictví Němeček se vyjádřil, že by bylo ročně nutné těchto testů provést přes 60 000.

Jak už to v poslední době bývá u stále se zvyšujícího počtu věcí – i zde vše komplikuje politická stránka věci, zejména odpor veřejnosti, která novelu vnímá jako odebrání nebo minimálně omezení možnosti se v mezích zákona bránit. Vzhledem k tomu, že primárním účelem bylo zareagovat na události typu Vrbětického muničního areálu, popřípadě střelby v Uherském Brodě, tak definitivní odpověď na to, zda novela měla smysl či ne, dá asi až budoucnost, která ukáže, zda se podobné události mohou opakovat i s přísnějším právním rámcem.

Jan Metelka,
student Právnické fakulty UK

[1] Sněmovní tisk 677/0; dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[2] Předpis č. [119/2002](#) Sb.

[3] Sněmovní tisk 677; dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[4] Důvodová zpráva – sněmovní tisk 677

[5] Tamtéž

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | [www.epravo.cz](#)

Další články:

- [Tři dekády v advokacii a otevřený pohled na to, co profesi i justici nejvíc škodí](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Ombudsman na Maltě – základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)